

EL RIU SEGRE I PAISATGE, CONNECTIVITAT I EIX SOCIOCULTURAL

Els Camps Elisis es troben en un emplaçament estratègic dins el context urbà de Lleida. La seva centralitat i situació paral·lela al riu Segre el converteixen en un Parc amb un potencial indiscutible tant a nivell urbà com paisatgístic.

Tanmateix, la llera fluvial ha esdevingut un eix vertebrador d'alt valor paisatgístic que connecta la ciutat i els seus barris, ahora que vincula importants bossos d'equipaments socioculturals al llarg del seu recorregut.

Així doncs, la proposta es centra en potenciar el valor paisatgístic de la llera fluvial per transformar-la en un eix articulador de diferents àmbits d'oci i cultura de Lleida: una **llera cultural**.

ELS CAMPS ELISIS I REVITALITZACIÓ I REORDENACIÓ DEL PARC

En aquest sentit, el nou Parc dels Camps Elisis es convertirà en un nou centre d'equipaments socials i culturals permanents que puguin coexistir i complementar-se amb els esdeveniments tradicionalment establerts al Parc.

L'anàlisi de l'actual ordenació del parc evidencia com l'àrea destinada a equipaments interromp la fluència d'espais verds tant dins l'àmbit com en relació a la ciutat i el desvirtua com a parc urbà. Per això, cal fer una reestructuració global dels límits per millorar la connectivitat intrínseca i amb altres sectors de l'entorn.

Reordenació del parc

Es planteja una nova ordenació dels vials que millorin la connectivitat i les relacions urbanes. S'aposta per un Parc amb molta menys presència del vehicle rodat, afavorint els recorreguts per a vianants. També es reubiquen les places d'aparcament a les zones més properes als vials rodats i a la Fira, alliberant la llera fluvial de les actuals bosses d'aparcament que desvirtuen el paisatge.

A més, el recinte situat davant l'espai firal es transforma en una gran àrea polivalent i flexible que pot adaptar-se a qualsevol circumstància, ja sigui com a esplanada per esdeveniments, com a bossa d'aparcament, com a extensió de la Fira o senzillament com a prolongació dels Camps Elisis.

Homogeneïtat, coherència i cohesió urbana

La proposta dota els Camps Elisis de qualitat i unitat paisatgística, establint un criteri general d'intervenció per homogeneïtzar-ne els diferents usos i morfologies. Per això, s'ha tingut en compte que el Parc consta de diverses intervencions realitzades al llarg de dos segles, pel que es considera vital cohesionar-les totes responant a un criteri més unitari i global.

Per això es proposa intervenir en els espais intersticials i resultants dels diferents àmbits, així com en l'ampliació del parc cap a l'espai firal per tal de cohesionar tots els equipaments i potenciar-ne la visibilitat i influència cap a la ciutat. Aquests nous espais cosiran el nou parc mitjançant parterres i camins que estructuraran els fluxos analitzats, amb vegetació tipus bosc de ribera que evoqui al paisatge primigeni identitari de la llera fluvial.

Vincular, flexibilitzar i millorar la relació espai públic - equipament - ciutat

Cal, a més, potenciar la relació ciutat-parc-equipament mitjançant l'extensió de les traces urbanes existents, més enllà de l'àmbit estricte del projecte, a fi de facilitar els fluxes cap a la ciutat, establint una major cohesió urbana i potenciant la influència del parc més enllà dels seus límits. Es reordenen els àmbits dels equipaments modificant les agrupacions existents així com les seves tanques amb la finalitat de potenciar la connectivitat i transversalitat amb l'entorn.

Posar en valor la identitat del lloc i revitalitzar els edificis històrics existents

El Parc té vocació de ser un espai de centralitat tant per la seva ubicació com pel seu llegat històric i paisatgístic, així com pels edificis que el presideixen. No obstant, molts d'ells estan infrautilitzats, en desús o en un estat de conservació deficient, pel que es planteja revitalitzar-los amb diversos programes funcionals que beneficiïn i dinamitzin el parc des d'una perspectiva de conjunt i inclusiva, transversal i intergeneracional:

<i>El Xalet</i>	Nou centre de dia per gent gran.
<i>Antic Aquari</i>	Seu del Club Banyetes, per infants, complementari a l'Escola Bressol.
<i>Templet de música</i>	Espai exterior polifuncional
<i>Antic Teatre</i>	Nou espai d'arts escèniques de petit format i independents.
<i>Escola Camps Elisis</i>	Escola d'educació infantil i primària
<i>Palau de Vidre</i>	Nou centre socio-cultural i viver d'entitats i empreses (emprenedoria).
<i>Nou estany</i>	Recuperació de l'estany en l'ampliació del parc, acompanyat d'una zona de brolladors.

D'altra banda, es proposa que cada equipament posi part dels seus serveis (cafeteria, banys, etc.) a disposició del Parc de manera que es gestioni internament i no es requereixi un servei extern de manteniment.

EL PALAU DE VIDRE I VERSATIBILITAT, IDENTITAT I TRANSFORMACIÓ

El Palau de Vidre com a element articulador dels Camps Elisis

El Palau de Vidre es troba en una posició excepcional, en la intersecció entre els dos eixos principals del Parc. La seva proporció tant allargada ubicada transversalment al traçat del riu i el caràcter hermètic de la seva façana esdevé una important barrera física i visual que impedeix la permeabilitat del Parc.

Per això, s'ha considerat oportú buidar parcialment la planta baixa a favor d'un espai públic exterior porxat, polivalent, flexible, permeable, inclusiu i obert a tothom. L'obertura es planteja a est, seguint les traces urbanes procedents de la Passarel·la dels Camps Elisis (i per conseqüència del nucli antic i la Seu Vella) i generant una continuïtat cap als pavellons firals. D'aquesta manera es crea una valuosa transparència física i visual cap al Passeig dels Plataners i la resta del Parc, millorant amb escreix el seu encaix urbà i les relacions amb els altres equipaments.

Aquesta zona exterior porxada es realitza a la mateixa cota del Parc, potenciant la flexibilitat d'usos i minimitzant les barreres arquitectòniques. El porxo precedirà un altre espai polivalent, aquesta vegada interior, a una cota inferior resolta amb grades. És imprescindible la connexió física entre ambdós espais perquè puguin complementar-se l'un amb l'altre.

Nou equipament socio-cultural i viver d'empreses i entitats

Complementàriament, la planta superior del Palau de Vidre acollirà un viver d'entitats i empreses on es duran a terme activitats socioculturals proactives relacionades amb la formació, la innovació, l'emprenedoria, la creació de treball, etc. Es considera una programa funcional idoni per aquest edifici ja que contribueix en l'impuls del desenvolupament i l'activitat socioeconòmica de Lleida, dotant al parc d'un potent punt d'atracció i de dinamització social, amb un ús continuat al llarg del dia i que potenciarà les sinèrgies intergeneracionals. A més, a nivell econòmic, l'equipament podrà generar ingressos propis que podrà destinar al manteniment de l'edifici i les seves instal·lacions.

Posar en valor la identitat i qualitat arquitectònica

El Palau de Vidre forma part del patrimoni arquitectònic de Lleida i és un dels millors exemples d'arquitectura dels anys 60 de la ciutat, amb un alt valor històric i arquitectònic pel seu caràcter brutalista.

Per això, com a criteri general, totes les actuacions es focalitzaran en emfatitzar i conservar els trets més distintius de l'edifici, com són els pòrtics de formigó armat i la façana vidriada que atorga identitat al conjunt. Així s'aconseguirà una imatge harmònica dotada d'unitat arquitectònica, respectant les preexistències i retornant els valors d'origen i d'identitat.

Diafanitat, versatilitat i relació amb el Parc

Precisament per preservar-ne la identitat arquitectònica, es proposa organitzar l'espai mitjançant uns mòduls prefabricats de fusta exempts que potenciïn el caràcter *brutalista* dels pòrtics. Aquests mòduls contindran els espais viver que requereixen ser tancats. Per contra, la seva disposició exempta dins el Palau, seguint el ritme dels pòrtics existents, permetrà generar uns espais resultants intermedis molt diàfans, que acolliran les zones comuns i servidores de l'equipament, i potenciaran una total relació amb l'exterior des de qualsevol punt, actuant com un continu mirador sobre el parc. Al mateix temps, la seva distribució general permet l'adaptabilitat, flexibilitat i diafanitat de l'espai resultant.

A banda de respondre a aquests criteris projectuals per integrar-se amb l'entorn, a l'hora de plantejar la materialitat del projecte també s'ha tingut una especial sensibilitat per la coherència i factibilitat constructiva, tècnica i econòmica. Mentre que a tot el perímetre es mantindrà l'estètica vidriada per respectar la identitat de l'edifici, els mòduls interiors es realitzaran amb panells prefabricats de fusta, que a més de ressaltar la cruïlla del formigó, atorgarà més calidesa i confort a l'espai interior. Aquest material, a més, dialogarà amb les textures, cromatismes i tonalitats més orgàniques de l'entorn.

Un Palau de Vidre més sostenible

Es proposen diverses estratègies bioclimàtiques i passives per a minimitzar el consum energètic de l'edifici, dialogant amb els requeriments estètics i arquitectònics de l'edifici:

- Els espais lliures comuns creen un filtre climàtic (galeria solar) a l'hivern mitjançant l'efecte hivernacle.
- Els mòduls de fusta generen una barrera climàtica i es millora el confort tèrmic i acústic al seu interior.
- Es millora el confort climàtic reforçant l'aïllament tèrmic en coberta i forjats.
- Instal·lació de noves fusteries -respectant el modulatge- amb ruptura de pont tèrmic i vidres dobles baix emissius.
- Fusteries practicables a les façanes longitudinals per afavorir la ventilació creuada a l'estiu i disminuir el consum.
- Instal·lació d'estors a la façana sud, que creïn un filtre solar i evitin la radiació solar directa a l'interior.
- Utilització de materials i elements de fàcil manteniment, reciclats i reutilitzables
- L'arbrat caducifoli existent esdevé un bon filtre solar a l'estiu, mentre que deixa penetrar els raigs solars a l'hivern.